

Hipertiroidizmle seyreden fibröz tip Hashimoto tiroiditi

Dr. Hakan Sayrak* Dr. İbrahim Öztekin* Dr. Hakan Cingil* Dr. Ergün Uçmaklı*

ÖZET

Hashimoto Hastalığının Fibröz Tipi, glandın 1/3'ünden daha fazlasının fibröz dokuyla kaplandığı bir histopatolojik görünüm olarak tanımlanır. Bu fibrozisin geliştiği hastalarda hipotiroidizm riski artmıştır. Yazımızda laboratuvar ve klinik bulguları ile hipertiroidizm semptomları taşıyan 50 yaşında bir kadın hastada, Hashimoto Tiroiditi Fibröz Tipi olgusu sunulmaktadır. Hasta 6 sene boyunca, antitiroid ilaçlarla tedavi edilmiş ve guatr büyüklüğünde artış olmuştur. Tiroid sintigrafisinde sağ lobda sıcak, sol lobda soğuk nodül saptanmış hastaya total tiroidektomi uygulanmıştır. Materyalin histopatolojik incelemesi sonucu Hashimoto Tiroiditi Fibröz Tipinin tüm bulguları gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hashimoto Tiroiditi, Hipertiroidizm, Fibrozis

GİRİŞ

Hashimoto Tiroiditi, minor enflamatuvar semptomlarla beraber tiroid hipofonksiyonuna giden, lenfositik infiltrasyon ve epitelyal hücre anomalisi gösteren guatr ile karakterize bir kronik tiroidittir. Bu hastalık struma lenfomatoza, kronik lenfositik tiroidit, nonspesifik kronik tiroidit, lenfadenoid guatr ve otoimmün tiroidit gibi sinonimlerle de anılmaktadır.³

Kronik tiroidit 30-60 yaşlarında daha siktir, çocuklarda ve ergenlik çağında sporadik guatrın nedenlerinden biridir. Temel özellikleri:

1. Tiroglobulin deney hayvanlarında oluşturulabilir.
2. Tiroid fonksiyon testleri yüksek, normal veya düşük olabilir.
3. Tiroglobüline, tiroid mikrozomlarına veya her ikisine birden otoantikörler mevcuttur.
4. Tiroid hormon tedavisine cevap verebilir.⁴

Hashimoto Tiroiditinin Fibröz Tipi, histopatolojik tanısı Hashimoto tiroiditi olan tüm olgular içinde %12.5'luk bir grup oluşturur. Histolojik olarak parankimin 1/3 veya daha fazlasını kaplayan hyalen formda septalar halinde fibröz doku gelişimi, kalan parankimde hiperplaziyle beraber atrofi, hipertrofi ve epitelyal hücrelerde oksifili ile lenfosit ve plasmosit infiltrasyonu görülür. Klasik tip Hashi-

SUMMARY

The fibrous variant of Hashimoto's disease has been defined as a histopathological appearance in which more than one third of the gland has been replaced with fibrous tissue. Patients who develop this fibrosis have an increased risk of hypothyroidism. We present a case of fibrous variant of Hashimoto's thyroiditis in a 50 year old Caucasian woman that had symptoms, signs and laboratory findings of hyperthyroidism. The patient had been treated with antithyroid drugs for 6 years and subsequently develop an increase in goiter size. Thyroid scintiscanning revealed hot nodule in the right lobe, cold nodule in the left lobe, so total thyroidectomy was performed. Examination of the total thyroidectomy specimen revealed fibrous variant of Hashimoto's thyroiditis.

Key Words: Hashimoto Thyroiditis, Hyperthyroidism, Fibrosis

moto Tiroiditinde, interlobüler septalarda hafif veya orta dereceli bir kalınlaşma sık görülür. Düzensiz fokal fibrozis bazen gözlenebilir. Hashimoto Tiroiditi Fibröz Tipinde gelişen bağ dokusu, Riedel tiroiditinde rastlanan aktif proliferatif fibrozisten ileri derecede hyalin tipte olmasıyla ayrılır. Fibrotik gelişim kapsül dışına, boyun yapılarına ve venlere yayılmaz.²

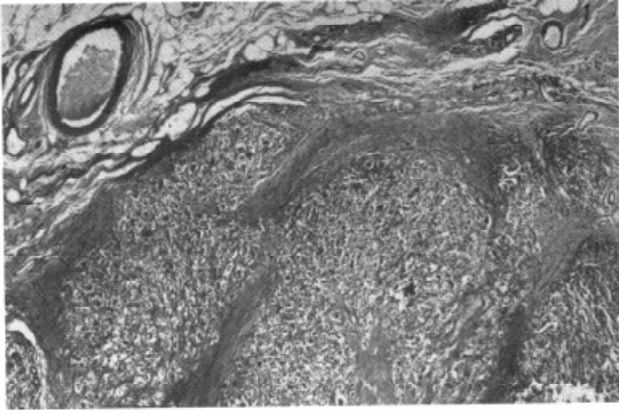
Primer miksoedemde ise temel olarak mevcut olan atrofik fibrozise karşın, fibröz tip Hashimoto tiroiditinde hem bağ dokusunda, hem de glandlarda proliferasyon vardır.²

OLGU SUNUMU

Elli yaşındaki bayan hasta, hastanemize ilk kez 6 yıl önce başvurmuş ve aylardır devam etmekte olan çarpıntı, sinirlilik, tremor, tinnitus ve uykusuzluk yakınmaları olduğunu bildirmiştir. Klinik muayenesinde diffuz guatr saptanmıştır.

Laboratuvar incelemelerinde I^{131} 'in 2 ve 24 saatlik tiroidal tutulumu sırasıyla 41 ve 59 (normali 10; 40/24 saat), antitiroid mikrozomal ve antitiroglobülin otoantikörleri: Thymun M: 1/102400 (+), Thymun T: 1/10(-), serum T3: 300 ng (normali 80-200 µg/dl), serum T4: 15 (normali: 4, 5-12 µg/dl) olarak bulunmuştur. Diğer laboratuvar bul-

* Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Haydarpaşa Eğitim Hastanesi

Resim 1: Fibröz dokunun, kapsül dışına ve periferik yumuşak dokuya taşınan yayılımı (HEx40).

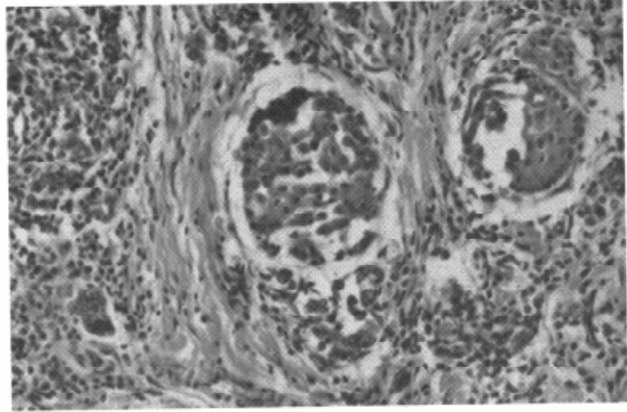
guları normal sınıflar içindedir.

Hastada diffüz toksik guatr düşünülerek, propyl thioracil ve propranolol ile tedaviye başlanmıştır.

6 yıl süreyle aynı tedavi rejimini kullanan hastada bu süre içinde serum T3-T4 düzeyleri normale, zaman zaman normalin de altına düşerken, serum TSH düzeyinde yavaş yavaş bir yükselme gözlenmiştir. 6 yıllık takip süresi içinde son zamanlarda tiroid bezinde büyüme saptanması üzerine yapılan tiroid sintigrafisinde sağ lobda sıcak, sol lobda soğuk nodül belirlenmiş ve bunun üzerine hastaya total tiroidektomi uygulanmıştır.

Patolojik İnceleme: Total tiroidektomi materyali 8x4x1.5 cm., oldukça sert ve kapsülü sağlamdır. Kesit yüzeyi beyazımsı renkte, lobüler görünümündedir. Belirgin nodül oluşumu saptanmamıştır.

Işık mikroskopisinde, alkol fikse, parafine gömülmüş doku örnekleri HE ile boyanarak incelenmiştir. Belirgin parankimal atrofi ve yer yer hiperplaziyle beraber tiroitlerde oksifilik değişim, lenfosit, plazmosit infiltrasyonu ve kalın bantlar halinde hyalini bağ dokusu septaları görülmüştür. Fibröz dokunun kapsül dışına, venlere doğru yayılımı mevcut değildir (Resim 1). Fibrotik doku içinde çok sayıda metaplastik skuamöz epitel adacıkları göze çarpmaktadır (Resim 2).

Resim 2: Fibrotik doku alanları içinde pek çok skuamöz metaplastik adacıkları (HEx200).

TARTIŞMA

Hashimoto tiroiditi bir ucunda idiyopatik mikst ödem, diğer ucunda Graves Hastalığı olan tiroid otoimmün hastalıkları spektrumunun bir dilimini oluşturur. Bazen aynı hastada otoimmün hastalığın bir formdan başka bir forma geçişi gözlenebilir.¹ Uzun yıllar antitiroid ilaç kullanan Graves Hastalığı olanların bir kısmında spontan hipotiroidizmle beraber kronik lenfositik tiroidit ve kronik, lenfositik tiroiditin fibröz tipine geçiş bildirilmiştir.⁵ Graves'li hastalarda spontan hipotiroidizmden, hastaların 1/3'ünde TSH bloke edici antikorlar, 2/3'ünde otoimmün tiroidit gelişimi sorumlu tutulmaktadır.⁵

Sunulan olguda diffüz toksik guatr tanısı; radyoaktif iyot tutulumu, TSH ve tiroid hormonların yüksek oluşu ve klinik semptomların varlığına dayanılarak konmuştur. Altı yıl antitiroid ilaç kullanımı sonrasında Hashimoto Tiroiditi Fibröz Tipi'nin gelişimi yukarıda tarif edilen mekanizmaların birisiyle meydana gelmiş olabilir. Hashimoto tiroiditin de başlangıçta nadiren hipertiroidizm bulguları bulunabilir.³ Ancak, hastalar "hashitoxicosis" diye bilinen bu durumdan, en çok birkaç ay içinde kronik tiroidit klinik formuna geçerler.¹

Sunulan olgunun, tiroidin otoimmün hastalıkları spektrumu içinde bildirilen geçişlere bir örnek olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- 1 Greenspan F.S., Forsham P.H.: Basic Clinical Endocrinology. In: Francis Greenspan, Basil Rapoport: Thyroid Gland. Middle East Edition, Lange, Libairie du Liban, Beirut, Los Altos, California, 1983; pp: 130-185.
- 2 Katz M.S., Vickery A.L.: The fibrous variant of Hashimoto's thyroiditis. Human Pathology, 1974; 5(2): 161-170.
- 3 Samter M., Talmage D.W., Frank M.M., Austen K.F., Claman H.N.: Immunological Disease, vol II, In: Gildon N. Beal, David H. Solomon: Disease of the thyroid, ed. 4, Brown and Company, Boston-Toronto, 1988; pp: 1715-1735.
- 4 Sitites D.P., Stobo J.D., Wells J.V.: Basic Clinical Immunology. In: Noel R.Rox., Mara Lorenzi, Mark Lewis: Endocrine Disease. ed. 6, Middle East Edition, Libairie du liban, Appleton-Lange. Beirut, Norwalk, Connecticut, Los Altos, California, 1989; pp: 582-589.
- 5 Tamav H., Kasagi K., Takaichi Y., Takamatsu J., Komaki G., Matsubayashi S., Konishi J., Kuma K., Kumagai L.F., Nagataki S.: Development of spontaneous hypothyroidism in patients with Graves disease treated with antithyroidal drugs: Clinical, immunological and histological findings in 26 patients. J. Clin. Endor. Metabolism, 1989; 69(1): 49-53.